

ANAR I TORNAR EN UN DIA

Viatge a Eivissa

Per a molts, és un paradís estiuenc on passar uns dies divertits. En avió, per vaixell, nadant, amb patí, qualsevol mètode serveix per a anar a l'illa pitiüsa

Guillem Rausa

L'encàrrec era digne d'aquella sèrie de televisió titulada *Misión Imposible*, només que sense Peter Graves i sense la musiqueta aquella tan molona de fons. Es tractava d'infiltrar-se entre els passatgers d'un insípid viatge per mar que eixia de Dènia, desembarcar en les platges d'Eivissa, en pla *marine* d'aigua dolça, fer un parell de cabrioles *voyeurístiques* pel centre, buscar amb una lupa de set diòptries el lloc on podien servir un café granissat i tornar al trasbordador abans que llevassen àncores; tot això en un dir Jesús (en menys d'un dia). I tornar viu per a contar-ho.

Els preparatius del viatge no eren massa complicats. Bastava fullejar algun *Interviú* groguenc que relatàs les aventures d'algun *play boy* en atur, reactivat per l'efervescència pitiüsa, i preparar una motxilla més bé lleugera.

L'eixida era a les 6 del matí, des de València. L'autobús era tan buit com

la discoteca Woody un dimarts de vesprada. L'única companyia consistia en una jove parella amb filla i sense gos. Ella, amb un model més apropiat per a passejar-se per un safari equatorial que per a endinsar-se per l'illa mediterrània. Ell pareixia dur-se'n el treball de tot el mes de l'oficina per a acabar-lo en una platja nudista. Sens dubte, era el moment escaient per a recuperar alguns valuosos minuts de son. A més, l'autobús relliscava no massa abruptament per la carretera i afortunadament no hi havia criatures desficioses que poguessen ficar-te el dit en l'orella.

Una vegada apalancat en el seient més a mà, venia la fase més difícil per a conciliar mínimament el son: trobar la postura més pareguda a la fetal i començar a contar ovelletes. No hi hagué forma humana o sobrehumana per a prolongar la dormida nocturna. Quan vaig descobrir la impossible

postura, que no crec que estiga descrita en el *kama-sutra*, començaren a pujar els viatgers de les successives parades. El conductor, davant la repetida pregunta de si l'autobús es dirigia a Dènia, contestava amb la mateixa tornada: «Sí, però només per als qui van cap a Eivissa.»

L'arribada de l'autocar a Dènia fou suficientment justa per a descarregar l'excés d'àcid úric abans de salpar cap a l'illa. Fins ara, els contingents de xavales rosses de procedència nòrdica encara no havien aparegut a escena. «Ens estaran esperant allà», vaig suposar.

El que sí que ens estava esperant era el vaixell *Ciutat de Mallorca*, que, paradoxes de la vida, ens havia de dur a Eivissa. La meua memòria marinera retenia el record d'algun viatge per aigua, però no encertava a evocar quin. D'altra banda, la imatge que tenia jo d'aquests viatges era més lite-

JORDI VICENT

rària i televisiva que una altra cosa. Però no vaig portar amb mi ni tan sols el flotador agropecuari que utilitzava per a banyar-me en una sèquia, fa anys, suposant que els avanços tècnics s'encarregarien d'evitar qualsevol tipus de naufragi a l'estil de Robinson Crusoe. El que sí que planava amb més força era el tòpic *Barco del amor*, de la sèrie *Vacaciones en el mar*.

Però una vegada a bord no es veia enlloc el rastre d'aquell cambrer negre endiumenjat amb una safata tropical. Allò més proper al telefilm consistia a demanar una trina pinya colada i xiular allò de *Mami, que deu ser allò que vol el negre*. I assistents de vol com les d'Iberia —o com es diguen les seues equivalents aquàtiques—, tampoc no n'hi havia.

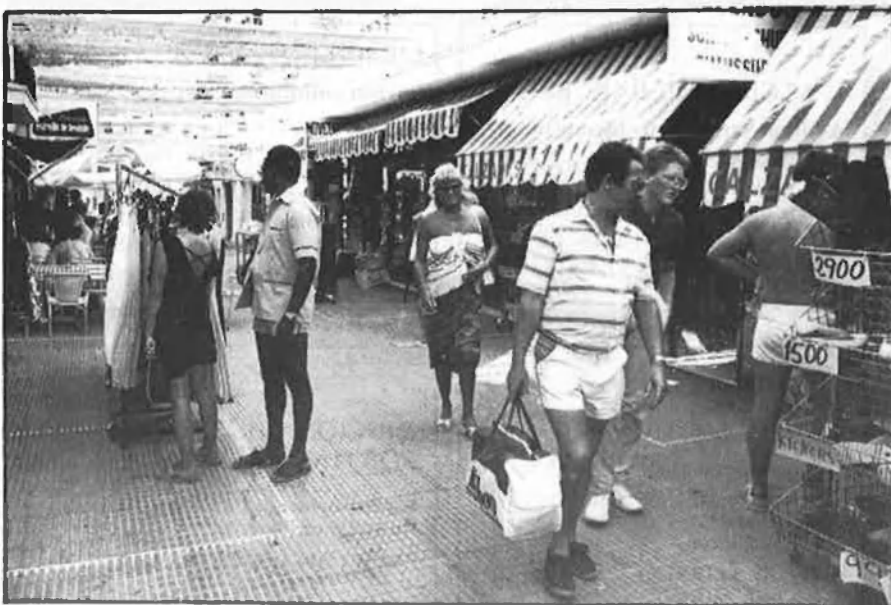
Aquestes funcions, les realitzen alguns membres de la tripulació. Entre ells hi ha Eugenio del Cid, un gadità, oficial de ràdio de la marina mercant, que durant la travessia exerceix de relacions públiques. Segons ens explica, «les meues funcions van des d'assistir els qui es maregen fins atendre alguns personatges coneguts que s'han embarcat. Recentment estigué amb nosaltres, per exemple, l'ambaixador del Marroc o Fernando Rey. Altres vegades tractem d'ajudar en la mesura que és possible els passatgers, en qualsevol tipus de problema, com quan alguns d'ells pugen

per anar a Eivissa i no han fet la reserva de l'hotel. Aleshores, nosaltres els trobem una plaça».

Els primers minuts del trajecte registren una tensió tangible. Després de depositar els fardells de l'equipatge, la gent es posa en la línia d'eixida per lluitar a fi d'obtenir alguna cosa per desdejunar. A l'altra banda de la barra es pot observar la contumaç pugna entre dos individus, encara encorbatats, per un donut monocolor. Més ençà, el forcejament es redueix a discutir la titularitat dominical d'un café amb llet. «Jo l'he vist primer»,

diu l'un. «Sí, però jo me l'he begut abans» retruca l'altra. I, mentre discuteixen, s'acosta una somrient senyora, entrada ja en canes i en els cinquanta, i s'apalanca el beuratge disputat, davant l'atònita mirada dels contendents.

L'altre focus d'animació del vaixell és la terrassa, on cal acudir a lligar bronze i pegar una ullada a la magnífica vista del Mediterrani. Des de les primeres hores —o siga des de les 8—, ja hi havia persones famolenques de vitamines solars, i sobretot amb ganes de veure aigua pertot

JORDI VICENT

Unes poques hores damunt la mar. A l'altra banda de Dénia, la mítica Eivissa.

JORDI VICENT

arreu. D'altres hi pujaven per motius diferents. Per exemple, airejar-se una mica. Un dels que transitava per la terrassa naval, visiblement cansat, necessitava oxigenar-se els pulmons després d'una nit un xic fol·la a Dénia. *Fresh air*, exclamava en anglès.

La discoteca és una altra de les distraccions interessants. Però era tancada. En realitat, més que discoteca es tractava d'un agradable *pub*, no massa gran, però decorat elegantment. «No s'utilitza massa. L'obrim quan hi ha molt d'ambient o ho demanen molts. Però ara és tancat i l'utilitzem quan hi ha algú que es mareja, perquè descanse i se li passe», explica Eugenio.

I a càrrega de viatgers no arriba al màxim. Aproximadament, n'hi ha uns 350. La majoria són parelles i gent major. Seguim sense veure enlloc les nòrdiques alliberades dels fullets turístics. «Continuaran esperant-nos», vaig conjecturar.

Aproximadament, la meitat dels qui viatgen en aquest dia tornaran en el transbordador que fa el trajecte la mateixa nit. Abunden, entre aquestes,

NOVETATS EN LLIBRES

EL SEGREST DE LA BIBLIOTECÀRIA

Margaret Mahy

El petit Esparver. Il·lustracions de Quentin Blake.
El segrest d'una bibliotecària, contat amb humor i gràcia.

EDICIONS DE LA MAGRANA

TRACTAT DE LES MADUIXES

Vicent Andrés Estellés
Memòries, 1

El dietari autobiogràfic del gran poeta valencià.

EDITORIAL EMPÚRIES

L'ACCENT DE BARCELONA

Andreu Avel·lí Artís (Sempronio)

Una colpidora visió de la Barcelona de 1938, en unes cròniques que són un prodigi d'observació i de refinat estil literari.

EDICIONS 62

L'ESPILL-21

Revista cultural dirigida per Joan Fuster

Articles de Vicent Escrivà, Jaume Auferil, Marina Abràmova, V. L. Salavert, V. Mas i Miquel Roig. Poemes de V. Salvador i narracions de Juli Avinent. Il·lustracions d'Eusebi Sempere.

EDITORIAL TRES I QUATRE

FRUIT-LLENGUA 8è d'EGB

Autors: Miquel Juan.
Josep Ortis.
Victor Peris.
Francesc Gascon.

GREGAL LLIBRES

DICCIONARI PORTUGUÈS-CATALÀ

El diccionari de l'Enciclopèdia.
De venda en llibreries.

ENCICLOPÈDIA CATALANA

HA DONAT SOLTA ALS ASSASSINS

Manuel Joan i Arinyó
La Unital, 98

El llibre més pervers i mala bèstia de tota la història de la literatura catalana.

EDITORIAL TRES I QUATRE

EL CATALÀ DEL NORD

Ramon Felipó

Col·lecció «La Rella». 128 pàg.

Recull de la premsa catalana del nord. Indispensable per a conèixer la realitat del català a Catalunya Nord.

EDITORIAL EL LLAMP

Pascual Madoz

Articles sobre el Principat de Catalunya, Andorra i zona de parla catalana del Regne d'Aragó al *Diccionario Geográfico-Estadístico-Histórico de España y sus posesiones de Ultramar*.

Pròleg d'Antoni Pladevall. 2 vls.
Reproducció facsimilar

CURIAL

CRÍTICA DE LA NACIÓ PURA

Joan F. Mira

Premi «Joan Fuster» 1984.
Premi Serra d'Or 1985.
Lletra d'Or 1985.
Segona edició

EDITORIAL TRES I QUATRE

alemanys i francesos, tocats de la mania pitüsa, i per rascar-se, no han tingut millor idea que fer un tomb per l'illa paradisiaca. Entre els espanyols, la gran majoria són de Madrid.

Michèle és la guia turística encarregada d'ensenyar un poc l'illa als visitants durant la seua estada d'algunes hores. En el recorregut els ha de mostrar, entre d'altres coses, la ciutat d'Eivissa i Santa Eulàlia. Alguns dels turistes van exclusivament a l'illa per les compres. Avui és el dia del mercadet *hippie*. Aquesta holandesa, de Rotterdam, porta vuit mesos manibrant amb el viatge turístic. Segons comenta, «l'objectiu, moltes vegades, d'aquesta excursió és dir que han estat a Eivissa. Amb la pell una mica bronzejada i algun regal més o menys tòpic, poden tornar a casa i contar als familiars que bonica que és Eivissa». Pel que fa als orígens dels visitants, afegeix que «enguany s'ha reduït molt el nombre d'anglesos. Però, encara que en principi puga pensar-se que això es deu a la crisi econòmica, el ressò que han tingut allà les bombes terroristes n'és la raó principal».

Si prop de la meitat del passatge és destinat a tornar a les poques hores, l'altra meitat es dirigeix a l'illa per diverses raons. Quasi sempre raons vacacionals, clar. Les explicacions que solen aduir per justificar la seua elecció són, sobretot, accedir durant uns dies a un poc més de llibertat. «Però jo crec que de vegades s'equivoquen», confessa l'oficial de ràdio, «hi ha alguns que vénen atrets per la imatge que es dona d'Eivissa i que, de vegades, és una mica tòpica. Sobretot pel que fa als *hippies*. Hi ha alguns turistes, una mica despistats, que fins i tot em pregunten si per portar el cabell curt hi desentonaran massa. Això sí, n'hi ha d'altres, com alguns comerciants o petitburgesos, que van amb la idea de canviar-se una mica la fatxada durant uns dies. Per exemple, em vaig trobar l'altre dia amb un conegut arquitecte d'Alacant i el seu aspecte no s'assemblava gens al que tenia quan arribà el primer dia. Segons em va dir, "quan torne, tot açò que duc damunt, ho donaré a la meua dona". I això passa bastant sovint.»

Per a Josep Martí, de Gandia, director d'un hotel de Dènia i organitzador de viatges a Eivissa, per conèixer un poc l'illa cal passar-hi, com a mínim, tres dies i tres nits. «Ací hi ha turistes que es dediquen a fer fotos d'alguns edificis i de la catedral. Però les autèntiques catedrals són les dis-

LLIBRERIA TRES I QUATRE

Pérez Bayer, 7 Tel. 352 91 10 València, 2

Ja en terra, la platja. O tornar-se a embarcar, cap a altres llocs de l'illa.

JORDI VICENT

coteques Ku i Pachá. Són unes cites que ningú no s'ha de perdre.»

L'arribada a Eivissa no fou tan apoteòsica com esperàvem. Uns contenidors poc estètics presideixen l'entrada del port de Sant Antoni. Des del mar, l'illa no acaba de fer aquella sensació de paradís que diuen que és.

Baixem d'un bot de la nau, i intentem la marxa contrarellotge per aconseguir captar alguna cosa de l'ambient de l'antic paradís *hippie*. Alguna cosa típica o atípica. Però tot és inútil. Teníem unes set hores per a complir la nostra missió. Vam cometre la imprudència de pujar en un autobús de línia, a fi d'anar al municipi homònim de l'illa. Era la recepció que esperava, però d'una altra manera. Rodejat de tipus més o menys nòrdiques, de sobte començà a

sonar amb potència el darrer èxit d'El Fary per a iniciar l'ambientació.

Un parell d'andalusos, més o menys emigrants, manipulaven amb destresa els comandaments del seu Sanyo fins a obtenir l'emissió més nítida de *Que linda carita que tienes* o una cosa pareguda. Només faltava que continuassen amb qualsevol cançó de la primera etapa de Georgy Dann (de l'anterior a *Mi Dinosaurio*).

Arribats a la capital de l'illa, calia veure per on lluïa la perversió, es movia la luxúria, es descordava la incontinença i, en general, per on hi havia la moguda. Allò més pervertit que vaig poder observar fou una xavala creuada de cames fent ullades als anuncis de l'edició alemanya del *Penthouse*. I que, a més, no era seu, sinó del seu acompanyant. Allò més estrofolari, l'arribada d'un viking re-

ciclat en facinerós amb motocicleta, a dos metres d'on jo tractava d'aconseguir un proteínic café granissat. Allò més vistós, les camisetes amb ventilació lateral que duïen algunes, i les cuetes *afterpunk* que lluien alguns.

La passarel·la començava a animar-se, i tot això es podia contemplar des del privilegiat mirador d'un bar on em vaig instal·lar per passar els últims minuts abans de partir. Allò sí que s'assemblava al que havia vist per la tele. Vaig intentar registrar amb la mirada el màxim nombre de rostres i cossos. En efecte, això començava a ser Eivissa.

Però el que també començava era l'hora d'eixir. Amb llàgrimes als ulls, m'acomiadava mentalment de l'illa.

L'ambient del vaixell en tornar era més tranquil, encara, que el del matí. Cent cinquanta cares es repetien. Vaig tractar de sondejar les opinions que tenien els turistes sobre l'illa. «What do you think about Eivissa» vaig inquirir a una parella d'alemanys de Düsseldorf. *Kolossal* em contestaren, més alegres que unes castanyoles cordoveses. Per a uns occitans, de Tolosa de Llenguadoc, «C'est comme la Nouvelle Calédonie, mais avec plus de bruit. Et c'est plus proche aussi». Uns joves de Saragossa, que aspiren unes herbes, no precisament d'Eivissa, expliquen així el seu rotllo: «Mira tio, estem tot l'any pencant i menjant-nos la bola, i necessitem donar eixida a tot el vapor que acumulem. És com una cafetera exprés.»

Després de fer el camí invers al del del matí, corrents, pantaixant, rebuñant, amb la llengua fora, disposats a participar en la pròxima edició d'*En busca del tesoro*, amb Miguel de la Quadra Salcedo.

JORDI VICENT